

Número DOGC: 3369
Data DOGC: 17.04.2001
Pàgina DOGC: 5601

DEPARTAMENT DE JUSTÍCIA

DECRET

97/2001, de 3 d'abril, sobre l'acreditació i el funcionament de les entitats col·laboradores d'adopció internacional

El Decret 337/1995, de 28 de desembre, regula per primera vegada el procés d'acreditació i funcionament de les entitats col·laboradores d'adopció internacional, d'acord amb el que disposa la Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció i la seva modificació, operada en virtut de la Llei 8/1995, de 27 de juliol. L'esmentat Decret també regula les institucions col·laboradores d'integració familiar.

En aquells moments Espanya havia ratificat el Conveni relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional fet a la Haia el 29 de maig de 1993, que va establir i possibilitar la intervenció, en l'adopció internacional, d'organismes acreditats davant les administracions competents.

Ha transcorregut el temps suficient des de l'entrada en vigor de l'esmentat Decret per poder constatar la necessitat de modificar-lo per millorar l'operativitat i el funcionament de les entitats col·laboradores d'adopció internacional (en endavant ECAI), regulant un nou procediment per a la seva acreditació mitjançant el sistema de concurs, en garantia dels principis de concurrència i publicitat. Aquesta necessitat també es desprèn de la Moció 158/V del Parlament de Catalunya, sobre la política general d'adopcions, aprovada per unanimitat de tots els grups parlamentaris, en la qual s'insta el Govern a modificar el Decret 337/1995, de 28 de desembre, a introduir el sistema de concurs públic per a l'acreditació de les ECAI i a simplificar les seves estructures a fi d'abaratir els costos del procés, en la mesura que sigui possible, sense que això vagi en detriment de la qualitat del servei que realitzen o presten.

Al mateix temps s'adequa la normativa a la nova estructura del Departament de Justícia, que va assumir les competències en matèria d'atenció a la infància en virtut del Decret 184/1996, de 7 de juny, i es va reorganitzar, principalment, mitjançant la creació de l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció (ICAA) per la Llei 13/1997, de 19 de novembre.

Per una qüestió de tècnica i de racionalitat normativa, es considera convenient regular íntegrament, mitjançant aquest Decret, l'acreditació i el funcionament de les ECAI de forma sistemàtica i separada de la regulació específica de les institucions col·laboradores d'integració familiar, les quals continuaran regint-se pel Decret 337/1995, de 28 de desembre.

En la nova regulació, i en coherència amb el sistema d'adjudicació de l'acreditació mitjançant concurs públic, s'introdueix un nou règim econòmic que permet establir un preu tarifat, adreçat a sufragar les despeses que origina a l'ECAI la funció de mediació, com a garantia de l'usuari i de l'estabilitat dels preus. Les despeses directes que ocasioni la tramitació de l'expedient tant en el país de recepció com en el d'origen hauran de ser documentalment justificades i acreditades per l'ECAI a l'usuari.

Una altra novetat d'aquest Decret consisteix a establir la possibilitat de destinar una part dels excedents que pugui produir l'activitat de l'ECAI a abaratir els costos de la tramitació de l'expedient quant al preu tarifat a aquelles persones o famílies que acreditin menors ingressos.

Finalment, cal fer esment de la regulació de les facultats inspectores i sancionadores de l'Administració i de la creació d'un registre d'ECAI en què constaran totes les dades transcendents d'aquestes entitats, així com les queixes i reclamacions que formulin els usuaris del servei de mediació. En aquesta regulació es preveu la mediació de l'entitat pública com a sistema de resolució de conflictes entre l'ECAI i l'usuari.

Per tant, d'acord amb l'informe del Consell General de Serveis Socials, l'informe del Consell Sectorial de Serveis Socials d'Atenció a la Infància i el dictamen de la Comissió Jurídica Assessora, a proposta del conseller de Justícia i d'acord amb el Govern,

Decreto:

Capítol 1

Disposicions generals

Article 1

Objecte

És objecte d'aquest Decret l'establiment dels requisits d'acreditació, règim de funcionament, obligacions, control i inspecció de les entitats col·laboradores d'adopció internacional (en endavant ECAI) que realitzen funcions de mediació en l'adopció internacional de menors i que tenen el seu domicili social al territori de Catalunya.

Article 2

Concepte d'entitat col·laboradora d'adopció internacional

2.1 Són ECAI les associacions o fundacions legalment constituïdes que, tenint com a finalitat única, o conjunta amb altres finalitats, la protecció de menors, i reunint els requisits que preveu aquest Decret, obtinguin la corresponent acreditació per intervenir en funcions de mediació en adopció internacional.

2.2 Les ECAI han d'ajustar la seva actuació al que disposa la legislació vigent sobre la matèria, a la legislació aplicable del país d'origen del menor i a al que estableix aquest Decret. Si escau, ajustaran la seva actuació a les previsions contingudes en el Conveni relatiu a la protecció del nen i a la cooperació en matèria d'adopció internacional, fet a la Haia el 29 de maig de 1993 i ratificat per Espanya.

Article 3

Àmbit d'aplicació

Aquest Decret regula l'actuació de les ECAI que tingui lloc en l'àmbit territorial de Catalunya i la seva intervenció a l'estranger, referida al país o als països per als quals han estat acreditades per l'òrgan competent de la Generalitat de Catalunya.

Capítol 2

Acreditació de les entitats col·laboradores d'adopció internacional

Secció 1

Àmbit i règim jurídic

Article 4

Àmbit d'actuació

4.1 Les ECAI intervenen en funcions de mediació per a l'adopció internacional sol·licitada per residents a Catalunya, en el país o en els països per als quals hagin estat acreditades, per a les activitats i en els termes i condicions assenyalats per l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció (en endavant ICAA).

4.2 L'ECAI també pot intervenir per tramitar sol·licituds de residents d'altres comunitats autònomes, amb funcions de mediació, quan l'entitat pública competent les habiliti a l'efecte de tramitar una determinada adopció en un país on no hi hagi cap entitat acreditada, circumstància que l'ECAI haurà de posar en coneixement de l'ICAA.

4.3 Les ECAI acreditades per altres comunitats autònomes poden intervenir per tramitar sol·licituds d'adopció internacional de residents a Catalunya quan estiguin habilitades a l'efecte per l'ICAA per tramitar una determinada adopció sol·licitada per a un país per al qual aquest organisme no hagi acreditat cap entitat, fet que l'ICAA posarà en coneixement de l'entitat competent de la comunitat autònoma que l'hagi acreditada.

Article 5

Règim jurídic

5.1 Les ECAI han de complir la normativa d'aplicació respecte de l'acreditació de la comunitat autònoma on estiguin acreditades i, en allò relatiu al procediment de tramitació, han de respectar els convenis i tractats internacionals en vigor i la normativa vigent a la comunitat autònoma de residència dels sol·licitants de l'adopció.

5.2 El control de la gestió, tramitació i seguiment de l'adopció correspon a l'entitat competent de la comunitat autònoma de residència dels sol·licitants de l'adopció.

Secció 2

Acreditació

Article 6

Requisits per a l'acreditació

Les entitats col·laboradores, per obtenir la corresponent acreditació, hauran de reunir els requisits següents:

a) Ser una fundació o associació constituïda legalment i inscrita en el registre corresponent de la Generalitat de Catalunya d'acord amb el seu àmbit territorial d'actuació.

b) Tenir com a finalitat única, o que formi part de les finalitats establertes en els seus estatuts, la protecció de menors, d'acord amb els principis que contenen la Convenció de Drets de l'Infant i en altres normes d'aplicació.

c) No tenir ànim de lucre.

d) El projecte d'actuació que presentin haurà de garantir el respecte als principis i a les normes de l'adopció internacional i la deguda intervenció dels organismes administratius i/o judicials competents del país d'origen del menor.

e) Han de disposar dels mitjans materials necessaris per al desenvolupament de les seves funcions, així com d'una oficina de recepció i atenció al públic.

f) Comptar amb un equip interdisciplinari format, com a mínim, per un professional del món del dret, de la salut i de l'acció socioeducativa, amb experiència en l'àmbit de la infància, de l'adolescència i de la família i coneixements adients de les qüestions relatives a l'adopció internacional; i amb el personal administratiu necessari per al compliment de les seves funcions. Les bases del concurs per a la concessió de l'acreditació hauran d'establir el temps mínim de dedicació del personal tècnic i el nombre de dotació adequat en funció del volum d'activitat de l'ECAI i dels expedients que hagi de tramitar.

g) Estar dirigida i administrada per persones qualificades, per la seva formació i experiència, per actuar en l'àmbit de l'adopció internacional.

h) Tenir la seu social en el territori de Catalunya i la representació en el país per al qual sol·licita l'acreditació. En el cas que es tracti d'un estat compost, es pot establir que n'hi hagi més d'un representant.

i) Justificar, mitjançant estudi econòmic, els costos i despeses directes derivades de la tramitació de l'expedient d'adopció internacional a Catalunya i al país d'origen, així com els que resultin del manteniment, infraestructura i personal de l'entitat.

Article 7

Procediment d'acreditació

7.1 El/la director/a de l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció efectuarà convocatòries públiques per a la concessió d'acreditacions d'entitats col·laboradores d'adopció internacional mitjançant concurs, per a aquells països en què s'estimi convenient en funció del nombre de sol·licituds, de la limitació de les ECAI que escaigui en els diferents països i de les garanties que ofereixin els països d'origen dels menors en els termes que estableix l'article 125.1 del Codi de Família, amb aplicació dels principis de concurrència i publicitat.

7.2 Si algun dels països d'origen dels menors susceptibles d'adopció estableix un límit en el nombre d'entitats acreditades per actuar en el seu territori, l'ICAA cooperarà amb els òrgans de l'Administració de l'Estat i de les comunitats autònomes, per tal de respectar el nombre màxim d'entitats.

7.3 Els projectes formulats per les entitats se subjectaran al que estableixin les bases de la convocatòria i hauran d'anar acompanyats de la documentació original o autenticada següent:

a) Targeta d'identificació fiscal de l'entitat i acreditació de la identitat de la persona signant de la sol·licitud i de la representació en què actua.

b) Certificat acreditatiu que l'entitat està al corrent de les seves obligacions tributàries i socials.

c) Relació nominal, acompanyada de còpia compulsada dels documents nacionals d'identitat, dels membres dels òrgans de direcció de l'entitat i del personal que hi presta els seus serveis, justificant-ne la formació i experiència en matèria d'adopció internacional.

d) Relació detallada dels mitjans materials de què disposa l'entitat per al desenvolupament de les seves funcions.

e) Document que acrediti la formació i/o experiència i la capacitat tècnica de l'entitat per actuar en l'àmbit de l'adopció internacional.

f) Projecte d'actuació amb descripció de les activitats previstes i amb indicació de la metodologia de treball que cal seguir.

g) Proposta econòmica que detalli els costos i les despeses directes derivades de la tramitació de l'expedient d'adopció a Catalunya i al país d'origen, com també les que resultin del manteniment, infraestructura i personal de l'entitat, en atenció a tots els serveis prestats per l'entitat als adoptants. No s'hi han d'incloure les quantitats que han de satisfer els adoptants en el país d'adopció en concepte de manteniment del menor, una vegada ja assignat, en aquells països que així ho exigeixin, o les que, per qualsevol altre concepte, exigeixin les autoritats del país dintre dels límits que preveu l'article 12.d). Tampoc no s'hi inclouran les despeses que l'ECAI satisfaci a altres persones físiques o jurídiques per serveis que aquestes facturin, les quals seran a càrrec dels sol·licitants d'adopció. Amb aquesta finalitat, les persones adoptants proveiran l'ECAI dels fons necessaris per a aquestes despeses i hauran de ser justificades posteriorment per l'entitat.

7.4 La convocatòria que a aquest efecte es publiqui haurà d'especificar el lloc on es poden recollir les bases. Les entitats que concorrin a la convocatòria hauran de manifestar l'acceptació de les esmentades bases.

7.5 El concurs es resoldrà basant-se en la valoració prèvia dels criteris objectius continguts en les bases de la convocatòria pública, sens perjudici que es pugui declarar desert en el cas que no hi hagi cap entitat que reuneixi els requisits exigits o no obtingui la puntuació mínima. La convocatòria establirà la composició de l'òrgan tècnic que ha d'emetre l'informe que valori els projectes, en el qual haurà de formar part almenys un funcionari dels òrgans amb responsabilitat tècnica en matèria d'adopció, de gestió econòmica i d'assessorament jurídic.

7.6 Per a la valoració de les entitats concursants es tindran en compte els criteris objectius següents:

a) Experiència i desenvolupament d'activitats de l'entitat i dels seus membres en l'àmbit nacional de protecció de menors i de la infància en general.

b) Experiència internacional en matèria de protecció de menors.

c) Experiència en temes d'adopció nacional i internacional.

d) Trajectòria de l'entitat en el desenvolupament de les seves activitats per a la consecució dels seus fins estatutaris.

e) Mitjans materials i personals per al desenvolupament de les funcions de mediació en adopció internacional.

f) Projecte d'actuació de l'ECAI.

g) Plantejament econòmic de l'entitat, ponderant la relació entre la qualitat del servei i el cost.

7.7 L'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció concedirà l'acreditació mitjançant una resolució dictada pel seu director/per la seva directora en el termini màxim de tres mesos des de la data de l'acabament del termini de presentació de sol·licituds.

Article 8

Eficàcia

8.1 L'acreditació atorgada a l'entitat col·laboradora respecte a un determinat país no serà efectiva fins que sigui autoritzada, si escau, per actuar en aquest país mitjançant resolució formal dels seus organismes competents o altre document acreditatiu, quan aquesta autorització sigui necessària per realitzar funcions de mediació en el país d'origen dels menors.

8.2 L'entitat col·laboradora estarà obligada a comunicar i documentar l'esmentada resolució a l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció. El transcurs d'un any des de la data d'acreditació sense que l'ECAI no aportï l'autorització del país és causa de revocació de l'acreditació, llevat que es pugui acreditar que ha estat per causes alienes a l'entitat.

8.3 Mentre el país d'origen no autoritzi l'entitat acreditada per actuar en el seu país, l'esmentada entitat podrà exercir les funcions d'informar els sol·licitants sobre els requisits i les condicions per adoptar en un país determinat, així com de donar una altra informació d'utilitat i portar un registre de preinscripcions de sol·licituds, sense efectes contractuals.

8.4 En qualsevol cas, l'entitat acreditada no iniciarà cap tràmit d'adopció internacional fins que l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció no li hagi tramès el corresponent certificat d'idoneïtat dels sol·licitants.

Article 9

Durada

9.1 L'acreditació tindrà una durada de dos anys a comptar des que sigui autoritzada pel país d'origen, i es prorrogarà tàcitament per períodes anuals, si no hi ha denúncia per part de l'ICAA o renúncia de la pròrroga per part de l'ECAI, formulades amb una antelació mínima de quatre mesos respecte a la data de venciment.

9.2 En el cas de denúncia o de renúncia a la pròrroga, l'entitat col·laboradora ha de finalitzar la tramitació de tots els expedients iniciats amb anterioritat a la comunicació de denegació o de renúncia i haurà de lliurar a l'ICAA tots els expedients finalitzats. En aquests casos l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció vetllarà pel compliment dels compromisos assumits per l'entitat.

Article 10

Privació dels efectes de l'acreditació

10.1 Mitjançant resolució motivada, i amb la tramitació prèvia del corresponent expedient contradictori, l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció podrà deixar sense efectes l'acreditació, temporalment o definitivament, i parcialment o totalment, si l'entitat col·laboradora deixa de reunir els requisits i condicions exigits, incompleix de manera reiterada alguna normativa que sigui aplicable a l'adopció o les condicions contingudes a les bases de la convocatòria i la resolució de l'acreditació, si es tracta d'un incompliment greu o que ha ocasionat danys o perjudicis importants, o no tramita cap expedient d'adopció internacional durant el període d'un any.

10.2 La resolució de privació d'efectes que es dicti s'haurà de fer constar com a nota marginal a l'assentament registral de l'entitat en el Registre d'ECAI.

10.3 En cas de privació dels efectes de l'acreditació per causes imputables a l'ECAI, s'aplicaran les penalitzacions que estableixin les bases, i l'ECAI haurà d'efectuar la corresponent liquidació de les quantitats percebudes dels adoptants fins al moment de la finalització de la seva actuació i la devolució, si escau, de la quantitat excedent. Així mateix, l'ECAI haurà de lliurar a l'ICAA tots els expedients finalitzats i aquells que encara no hagin estat tramesos al país d'origen, i posar a disposició de l'Administració els expedients que es trobin en tràmit al país, de la continuació dels quals l'ICAA en tindrà cura.

10.4 Els expedients pendents seran tramitats per una altra ECAI que estigui acreditada i, si escau, autoritzada pel mateix país seleccionat pels sol·licitants. Quan hi hagi més d'una ECAI, es determinarà a lliure elecció dels sol·licitants.

Article 11

Sistema d'acreditació directa per raons excepcionals

11.1 Excepcionalment, i sempre que concorri alguna de les circumstàncies següents, es podrà procedir a l'acreditació sense necessitat de convocar concurs:

- a) Quan el concurs hagi quedat desert.
- b) Quan s'apreciïn motius de reconeguda urgència per causa de la desprotecció i viabilitat de l'adopció de menors.
- c) Quan, en tractar-se d'una activitat especialitzada per promoure l'adopció de menors amb especials dificultats o per altres circumstàncies especials, només hi hagi una determinada entitat a la qual es pugui encomanar l'activitat de mediació.

11.2 En el cas que concorri la circumstància continguda en la lletra a), no podran ser acreditades per aquest sistema les entitats que hagin participat en el concurs declarat desert.

11.3 Les acreditacions atorgades mitjançant aquest sistema tindran caràcter provisional i no podran excedir d'una durada màxima d'un any, en el decurs del qual l'ICAA podrà deixar sense efectes l'acreditació si s'aprecia que han pogut desaparèixer les circumstàncies excepcionals que es van tenir en compte per atorgar-la.

Secció 3

Règim de funcionament de les entitats

Article 12

Obligacions de les entitats

L'ECAI, un cop acreditada per l'entitat pública, tindrà les obligacions següents:

a) Conèixer, observar i complir la legislació pròpia de Catalunya, la legislació de l'Estat que hi sigui aplicable i la del país d'origen per al qual ha estat acreditada, en matèria de protecció de menors i d'adopció.

b) Realitzar les tasques i activitats per a les quals ha estat acreditada de conformitat amb les normes, instruccions i directrius que dictin els òrgans competents de la Generalitat de Catalunya.

c) Facilitar les actuacions de control de les funcions que exerceix l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció.

d) Comprovar l'absència de compensació econòmica per l'adopció del menor.

e) Lliurar a l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció aquella informació i documentació relativa als punts que estableixin les bases i amb la periodicitat que aquestes també estableixin, i informar mensualment l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció sobre:

12.1 Els sol·licitants que registri d'alta i de baixa, amb aportació de la còpia del contracte.

12.2 La data de tramesa de l'expedient a l'organisme competent del país d'origen i la constància de recepció d'aquest.

12.3 Les assignacions de menors, amb expressió de la data d'assignació.

12.4 L'arribada a l'Estat espanyol dels menors adoptats, tutelats o acollits amb fi d'adopció, processos en els quals hagi intervingut l'entitat i hagin estat destinats a famílies residents a Catalunya, amb aportació de còpia de la resolució o sentència d'adopció i, si escau, la seva traducció.

f) Mantenir reunions periòdiques amb els professionals i tècnics competents de l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció, a l'efecte de poder establir criteris comuns de treball.

g) Posar a disposició de l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció, quan aquest ho requereixi, tota la informació i documentació relacionada amb les actuacions per a les quals ha estat acreditada.

h) Comunicar a l'ICAA qualsevol modificació de les dades rellevants aportades en la sol·licitud d'acreditació a fi que, si escau, s'autoritzi la modificació de què es tracti.

i) Trametre a l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció una memòria anual, en la qual s'haurà d'incloure:

1. Informe sobre les activitats realitzades i sobre la situació de l'entitat.

2. Còpia dels balanços i dels pressupostos.

3. Informe d'auditoria.

4. Informe sobre la disponibilitat i moviments dels comptes corrents.

5. Informe sobre la situació contractual del personal i, si escau, sobre els canvis dels òrgans de govern, direcció i representació.

6. Altra documentació que pugui ser demanada per l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció.

j) Informar i denunciar, si escau, davant les autoritats i entitats competents, qualsevol irregularitat, abús o guany indegut de què es tingui coneixement, entès aquest darrer com a benefici financer altre que les despeses que siguin necessàries per cobrir les estrictament necessàries que puguin derivar-se de l'adopció de nens que resideixen en un altre país.

k) Concertar una pòlissa d'assegurances que cobreixi la responsabilitat civil que pugui derivar de l'exercici de les seves funcions.

l) Realitzar les tasques i activitats per a les quals ha estat acreditada de conformitat amb la normativa vigent i d'acord amb les bases, instruccions i directrius que dictin els òrgans competents de la Generalitat de Catalunya.

ll) Dimensionar i adequar els mitjans materials i personals de l'ECAI al nombre real d'expedients que anualment tramiti d'acord amb els criteris continguts en les bases del concurs.

m) Qualsevol altra obligació que estableixin específicament les bases de la convocatòria.

Article 13

Particularitats de la tramitació

13.1 Les sol·licituds d'adopció que es tramitin mitjançant l'entitat col·laboradora s'hauran de referir a menors susceptibles d'adopció del país o països per als quals hagi estat acreditada i autoritzada.

13.2 L'ECAI podrà iniciar els tràmits de l'expedient d'adopció internacional un cop hagi obtingut de l'ICAA el corresponent certificat d'idoneïtat i l'informe psicosocial dels sol·licitants.

13.3 Quan l'adopció constituïda a l'estranger no tingui per efecte la ruptura dels vincles jurídics amb la família biològica, no produeixi efectes anàlegs als previstos en la nostra legislació o es tracti de tuteles amb finalitat adoptiva, l'entitat col·laboradora haurà d'informar prèviament els sol·licitants d'adopció dels seus efectes jurídics i del procediment per poder ser constituïda o reconeguda l'adopció a Espanya i, si escau, requerir, en el seu moment, l'ampliació de consentiments necessaris en el país d'origen per tal que puguin ser plenament constituïdes o reconegudes a través del corresponent procés.

13.4 Les ECAI no podran tramitar, al país pel qual estan acreditades, un nombre d'expedients superior a tres vegades el nombre d'assignacions que hagi tingut l'any immediatament anterior, llevat d'autorització expressa de l'ICAA.

13.5 Quan l'ECAI iniciï la seva activitat per primera vegada, el primer any no podrà tramitar més de vint-i-cinc expedients per país, llevat d'autorització expressa de l'ICAA.

Article 14

Funcions i actuacions prèvies

Les funcions de l'ECAI, prèvies a la tramitació de l'expedient, són les següents:

a) Assessorar i informar els sol·licitants d'adopció internacional, seguint les instruccions de l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció i, en especial, sobre les especificitats de l'adopció a cada país i les conseqüències jurídiques que es poden produir a Catalunya.

b) Portar un registre de les sol·licituds de tramitació d'adopció internacional rebudes, que s'hauran d'inscriure per rigorós ordre d'entrada, fent-hi constar la data de recepció del certificat d'idoneïtat dels sol·licitants i informant l'ICAA de les altes que es produeixin.

c) Completar, a petició dels sol·licitants, l'expedient d'adopció internacional, per la qual cosa demanarà els documents necessaris i procedirà, si escau, a la traducció d'aquests i a fer les gestions necessàries per a la seva legalització i autenticació.

d) Desenvolupar activitats de preparació i formació per a l'adopció internacional orientades a persones que estan tramitant l'adopció mitjançant aquella entitat col·laboradora.

e) Trametre la documentació que conformi l'expedient, incloent-hi el certificat d' idoneïtat i el compromís de seguiment, al representant de l'entitat del país d'origen del menor i informar de la tramesa a l'Institut Català de l'Acolliment i de l'Adopció.

Article 15

Funcions i actuacions al país d'origen

Les funcions de l'entitat col·laboradora en el país d'origen del menor seran les següents:

a) Trametre la documentació de l'expedient d'adopció, mitjançant el seu representant, a l'autoritat pública competent en aquell país o a l'organisme privat acreditat a aquest efecte.

b) Fer el seguiment i activar el procediment d'adopció, mantenint els oportuns contactes amb els organismes públics administratius i judicials competents en l'adopció. A aquests efectes demanarà, quan sigui necessari, els documents pertinents dels organismes que corresponguin.

c) Informar els sol·licitants i l'ICAA de la situació de la tramitació.

d) Rebre de l'organisme oficial del país d'origen del menor, mitjançant el seu representant, el document relatiu a la preassignació del menor.

e) Informar l'ICAA de la preassignació del menor per tal que resolgui de forma motivada la seva aprovació o no aprovació en funció de les característiques del menor i dels sol·licitants, basant-se en el perfil descrit en l'informe psicosocial, decisió que determinarà la continuació del procediment.

f) Informar els interessats de la preassignació, un cop aprovada per l'ICAA, facilitant-los totes les dades disponibles sobre el menor, especialment les relatives al seu estat de salut, tant físic com psíquic, i demanar-los que es pronunciïn sobre l'acceptació o no del menor per a la seva adopció.

g) Presentar, mitjançant el seu representant, a l'organisme oficial del país d'origen del menor, el document d'aprovació o no de la preassignació, emès per l'ICAA i, si escau, el d'acceptació dels sol·licitants.

h) Gestionar, quan sigui necessari, l'atorgament de poders per part dels interessats per a l'actuació d'advocats i/o procuradors o altres professionals habilitats davant els òrgans judicials i administratius competents del país d'origen.

i) Completar i presentar, mitjançant el seu representant, els documents o actualitzacions dels ja presentats degudament legalitzats i autenticats que puguin ser requerits per l'organisme competent del país d'origen en el decurs de la tramitació de l'expedient.

j) Assegurar-se que el menor reuneix tots els requisits per a l'entrada i la residència a Espanya, i que disposa de tota la documentació pertinent per al reconeixement de l'adopció plena al nostre país o, si escau, per a la seva constitució a Espanya.

k) Informar els interessats del moment en què hauran de traslladar-se al país d'origen del menor per ultimar els tràmits d'adopció.

l) Ajudar els interessats en les gestions de legalització, així com en aquelles altres que s'hagin de fer en les dependències consulars espanyoles en el país d'origen del menor, incloent-hi, si escau, la inscripció de l'adopció i l'obtenció del passaport.

ll) Prestar serveis d'orientació logística i de suport als sol·licitants amb vista al seu trasllat al país d'origen.

Article 16

Funcions i actuacions posteriors

Un cop constituïda l'adopció, l'ECAI ha de:

a) Comunicar a l'ICAA la constitució de l'adopció o, si escau, la tutela legal o acolliment amb fins d'adopció, així com l'arribada del menor al nostre país, i facilitar-li una còpia compulsada de la corresponent resolució d'adopció, acolliment o tutela.

b) Remetre a l'organisme competent del país d'origen del menor, quan així ho requereixi i amb la periodicitat que aquest fixi i, si escau, elaborar, els informes de seguiment de l'adaptació del menor a la nova família.

c) Assessorar i instar els adoptants perquè sol·licitin la inscripció de l'adopció davant del Registre Civil central, en cas que no s'hagi fet l'esmentada inscripció en el consolat espanyol en el país d'origen del menor.

d) Assessorar dels tràmits legals a Espanya per a la constitució de les adopcions simples o no plenes o les que no tenen per efecte la ruptura del vincle de filiació preexistent i de tuteles o acolliments amb finalitat adoptiva.

e) Informar mensualment l'ICAA sobre els menors adoptats, tutelats o acollits amb fins d'adopció que han arribat al nostre país, quan hagi intervingut l'entitat.

f) Comunicar a l'ICAA i a l'organisme competent del país d'origen del menor que la resolució d'adopció es troba inscrita en el Registre Civil o Consular corresponent i facilitar una còpia de la inscripció registral a l'ICAA.

Secció 4

Règim econòmic i financer

Article 17

Compensació econòmica

17.1 L'entitat col·laboradora acreditada podrà percebre per la prestació dels serveis de mediació una contraprestació econòmica en concepte de preu tarifari dels interessats que sol·licitin la seva assistència i intervenció, que serà aprovada per l'ICAA en la resolució d'acreditació, per fer front a les despeses derivades de la tramitació de les sol·licituds d'adopció, de les despeses generals del representant i les generals pròpies del manteniment de l'entitat. En relació amb el pagament directe que han de fer els adoptants de les despeses que cal abonar tant a Catalunya com al país d'origen, d'acord amb el que estableix l'article 7.3.h) i les despeses per intervencions d'altres persones que facturin els seus serveis, aquestes no han d'incloure's com a despeses pròpies de l'entitat col·laboradora, sinó com a quantitat a càrrec dels mateixos adoptants, i el lliurament a l'ECAI de les quantitats corresponents a aquests conceptes es farà com a provisió de fons perquè l'ECAI efectuï els pagaments esmentats.

17.2 Els ingressos globals que s'obtinguin en concepte de contraprestació i els que es puguin percebre procedents de subvencions, donacions, i d'altres fonts, destinats a l'activitat de mediació, no poden ser superiors als costos i despeses que s'hagin justificat mitjançant l'estudi econòmic a què fa referència l'article 6.i).

Article 18

Excedent d'ingressos

L'excedent d'ingressos que es pugui produir com a conseqüència de l'activitat de l'ECAI haurà de revertir per parts iguals a programes de protecció de menors als països d'origen i a la reducció de costos de tramitació dels expedients d'adopció internacional per a aquells sol·licitants amb menys recursos, per fer front a totes les despeses que comporta l'adopció d'un menor a l'estranger. Per a l'aplicació dels excedents a aquesta segona destinació s'ha de tenir en compte el nombre total de persones o famílies amb dret a accedir-hi per raó del seu nivell de rendes entre les que hagin iniciat la tramitació l'any següent a aquell en el qual s'hagin produït els excedents. La distribució s'ha de fer d'acord amb uns mòduls decreixents en proporció inversa al nivell d'ingressos dels beneficiaris. Anualment, i en relació amb cada ECAI que hagi produït excedents, l'ICAA, mitjançant resolució del/de la director/a, ha d'establir

els mòduls en proporció als quals es repartirà aquest excedent i el màxim a partir del qual no es podrà beneficiar de la reducció de costos.

Article 19

Despeses i preus tarifats

19.1 Les despeses que són a càrrec dels sol·licitants són les següents:

a) Les despeses directes que derivin de la tramitació de l'expedient d'adopció a Catalunya i a Espanya, com són les d'obtenció, traducció i autenticació de documents i altres gestions similars.

b) Les despeses directes que derivin de la tramitació de l'expedient d'adopció al país d'origen, com són les d'obtenció, traducció i autenticació de documents i gestions similars, intervenció, si escau, d'advocat i procurador i gestions específiques del representant.

c) El preu tarifats establert en funció de les despeses per al manteniment de la infraestructura i del personal de l'ECAI, incloent-hi les despeses de gestió.

d) Les despeses de manutenció del menor, des del moment de l'acceptació de la preassignació, en els països en què la legislació o el funcionament dels centres de menors ho requereixi.

19.2 Les despeses corresponents als apartats a), b) i d) de l'apartat 1 d'aquest article s'han de justificar documentalment mitjançant els corresponents rebuts i factures. Les quantitats que els sol·licitants lliurin a l'ECAI per aquests conceptes constituïran una provisió de fons a justificar una vegada finalitzat el procés o rescindida la relació contractual.

19.3 Per tal de cobrir les despeses corresponents a l'apartat 1.c) d'aquest article, l'ECAI podrà percebre el preu tarifats que resulti del concurs públic que es convoqui per a la concessió de l'acreditació o el que, amb aquesta finalitat, aprovi l'ICAA quan concorrin les circumstàncies de l'article 11.

19.4 El preu tarifats serà revisable anualment d'acord amb l'índex de preus al consum que publiqui l'Institut Nacional d'Estadística o l'organisme que el substitueixi. També podrà ser revisat quan circumstàncies excepcionals ho justifiquin en virtut de la viabilitat econòmica de l'ECAI i el nombre d'expedients que tramiti.

19.5 Les modificacions del preu tarifats que pugui aprovar l'ICAA no podran comportar, en cap cas, revisió unilateral dels pactes entre l'entitat i els usuaris dels seus serveis.

19.6 Els preus tarifats i l'estudi econòmic validat per l'ICAA, en la resolució d'acreditació o, si escau, el que es fixi en modificacions posteriors, han de ser exposats mitjançant còpia diligenciada en el tauler d'anuncis de l'ECAI de

forma visible, i se n'haurà de facilitar una còpia simple a aquelles persones que ho sol·licitin.

Article 20

Comptabilitat

La comptabilitat de les entitats acreditades s'adequarà al Pla general comptable i, en el cas que l'entitat realitzi altres activitats, haurà de diferenciar la comptabilitat per activitats.

Capítol 3

Supervisió de les entitats, règim sancionador i règim del personal

Article 21

Supervisió i control

21.1 La supervisió i control de l'activitat i el compliment de les funcions de les ECAI, com a garantia del seu correcte funcionament, corresponen a l'ICAA.

21.2 Quan una ECAI hagi estat acreditada també en una altra o altres comunitats autònomes, l'ICAA establirà la corresponent coordinació amb els òrgans competents d'aquelles per efectuar-ne la supervisió i el control.

21.3 Amb la finalitat d'establir un millor i més accessible control sobre el funcionament de les entitats d'adopció, en el Registre d'ECAI hi haurà una secció de queixes i reclamacions.

21.4 Així mateix, i amb la finalitat d'obtenir una valoració objectiva i continuada del servei de mediació que presten les ECAI, l'ICAA establirà un sistema de control de qualitat mitjançant qüestionaris, entre altres tècniques d'investigació, que valorin el grau de satisfacció del servei prestat, els quals hauran de ser formalitzats pels usuaris del servei un cop finalitzat el procés d'adopció.

Article 22

Reclamacions i queixes

22.1 Els usuaris poden presentar les seves reclamacions i queixes, acompanyades de la documentació que es cregui convenient, acreditativa dels fets que s'exposen, a l'ECAI o a l'ICAA.

22.2 Si les presenten a l'ECAI, aquesta les ha de trametre a l'ICAA en el termini de 72 hores per qualsevol dels mitjans establerts en l'article 38.4 de la Llei de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

22.3 Un cop l'ICAA rebí la reclamació o queixa, s'efectuarà l'assentament corresponent en la secció de reclamacions i queixes del Registre d'ECAI.

22.4 Si de la reclamació se'n dedueix infracció administrativa que pugui ser objecte d'expedient sancionador o incompliment de les obligacions inherents a l'acreditació que pugui comportar la privació d'efectes, l'ICAA iniciarà d'ofici la tramitació del corresponent expedient seguint el procediment legalment establert per a cada cas. Amb anterioritat a l'acord d'inici, l'ICAA podrà obrir un període d'informació prèvia amb la finalitat de conèixer les circumstàncies del cas concret i la conveniència d'iniciar o no el procediment.

Article 23

Inspecció

23.1 L'actuació de la inspecció s'iniciarà d'ofici o a instància de part un cop formulada la queixa o denúncia pels particulars.

23.2 La formulació d'una reclamació relativa al servei de mediació d'adopció internacional implica l'inici de les corresponents actuacions inspectores que són competència de l'Àrea Juridicoadministrativa de l'ICAA, de conformitat amb allò que preveu l'article 20.1.d) del Decret 77/1998, de 17 de març, pel qual es reestructura la Direcció General d'Atenció a la Infància i s'estableix l'estructura orgànica de l'ICAA. Les ECAI estan obligades a facilitar a l'ICAA tota la informació que se'ls demani i a aportar la documentació que se'ls requereixi o qualsevol altra dada d'interès per a la pràctica de la inspecció.

23.3 Si, en qualsevol moment del procediment, s'aprecien fets o actuacions que puguin ser constitutives d'infracció penal, es comunicaran al Ministeri Fiscal, i se suspendrà la tramitació del procediment administratiu sancionador fins que l'òrgan jurisdiccional competent resolgui.

Article 24

Procés de mediació

24.1 Quan la reclamació o queixa no consisteixi en la comissió d'una infracció penal o administrativa, o en l'incompliment de les obligacions inherents a l'acreditació que pugui comportar l'inici d'un expedient de privació d'efectes d'aquella, l'ICAA, en funcions de mediació i d'acord amb la queixa o reclamació, pot citar les parts implicades en una compareixença per tal d'intentar arribar a un acord per solucionar la queixa formulada.

24.2 Si mitjançant la mediació s'arriba a un acord entre les parts o l'usuari desisteix de la seva reclamació, es procedirà a l'arxiu de les actuacions i es notificarà a les parts.

24.3 Del resultat de la mediació s'aixecarà l'oportuna acta que es notificarà a les parts.

Article 25

Privació d'efectes de l'acreditació

Quan de la reclamació es dedueixi incompliment de l'ECAI de les obligacions inherents a l'acreditació, l'ICAA iniciarà d'ofici un expedient contradictori de privació d'efectes de l'acreditació en els termes establerts en l'article 10 d'aquest Decret.

Article 26

Règim sancionador

26.1 Les ECAI estan subjectes al règim sancionador contingut en el capítol 4 de la Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció de menors desemparats i de l'adopció, modificada per la Llei 8/1995, de 27 de juliol.

26.2 Els òrgans de la Generalitat competents per imposar les sancions previstes en el Capítol 4 de la Llei 37/1991 o per acordar, si escau, el sobreseïment dels expedients sancionadors que s'incoïn en virtut d'aquest règim sancionador, són:

- a) Per imposar les sancions lleus o greus o per acordar el sobreseïment dels expedients sancionadors incoats per la presumpta comissió d'infraccions lleus o greus, el/la director/a de l'ICAA.
- b) Per imposar les sancions molt greus o per acordar el sobreseïment dels expedients sancionadors incoats per la presumpta comissió d'infraccions molt greus, el/la conseller/a de Justícia.
- c) Correspon al/la director/a de l'ICAA acordar la incoació del procediment sancionador i a l'Àrea Juridicoadministrativa de l'ICAA, la tramitació i la instrucció dels expedients sancionadors.

26.3 El procediment que s'ha de seguir és el regulat pel Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre procediment sancionador aplicable als àmbits de competència de la Generalitat de Catalunya.

Article 27

Personal i membres de la junta directiva

27.1 El personal que presta els seus serveis en les ECAI, incloent-hi el representant en el país estranger, està subjecte al règim següent:

1r. Està obligat a guardar secret de la informació sobre les persones a què tingui accés.

2n. No pot alternar la seva activitat amb una activitat del sector públic en treballs relacionats amb les matèries que són objecte d'actuació de les entitats,

sens perjudici del règim d'incompatibilitats aplicable al personal de les administracions públiques.

3r. No pot fer ús dels serveis de l'entitat.

4t. No pot intervenir en les funcions de mediació de l'entitat quan concorri qualsevol de les circumstàncies següents:

a) Tenir interès personal en l'assumpte que es tracti o en un altre assumpte en la resolució del qual pugui influir la que recaigui en el primer.

b) Tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

c) Tenir parentiu de consanguinitat fins al quart grau o d'afinitat fins al segon grau amb qualsevol dels interessats, com també dels assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procés de mediació, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.

d) Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades en l'apartat anterior.

e) Tenir relació de servei amb qualsevol persona física interessada directament en l'assumpte o haver-li prestat serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc en els dos darrers anys.

27.2 Els membres de la junta directiva estan subjectes al règim següent:

1r. Els apartats 1r, 2n i 3r de l'apartat 1 d'aquest article són també aplicables als membres de les juntes directives de les entitats.

2n. Els membres de les juntes directives de les entitats no poden desenvolupar en l'ECAI funcions tècniques remunerades pròpies de la mediació.

Disposicions addicionals

—1 Es crea el Registre d'entitats col·laboradores d'adopció internacional acreditades per la Generalitat de Catalunya, amb dues seccions. Una primera secció que haurà de contenir almenys les dades següents: dades identificatives de l'entitat, domicili social, composició de la Junta Directiva i de l'equip tècnic i les seves modificacions, data de l'acreditació i, si escau, de les pròrrogues, data i organisme que atorga l'autorització en el país d'origen, data de la resolució de privació d'efectes de l'acreditació i data de la renúncia o denegació de la pròrroga; les inscripcions en aquesta secció tenen caràcter constitutiu; i una secció segona en la qual s'hauran d'enregistrar les queixes i reclamacions que formulin els usuaris del servei de mediació per a l'adopció internacional en relació amb el servei prestat per les ECAI, que haurà de contenir almenys les dades següents: data de presentació de la reclamació i de recepció en el registre, identificació de les parts afectades, expressió succinta del motiu de cada reclamació i del resultat de la inspecció o de la mediació de l'ICAA.

—2 Quan l'ICAA presti directament el servei de mediació en l'adopció internacional, s'aplicaran els preus que s'estableixin per als diferents tràmits que s'efectuïn d'acord amb la Llei 15/1997, de 24 de desembre, de taxes i preus públics de la Generalitat de Catalunya.

Disposició transitòria única

Els expedients de sol·licitud d'acreditació d'entitats col·laboradores d'adopció internacional incoats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquest Decret se seguiran tramitant de conformitat amb la normativa i el procediment vigents fins a aquest moment.

Disposició derogatòria única

Queden derogats expressament els articles 3, 4.2, 31.2, i 32, i el capítol 3, així com les altres disposicions d'igual o inferior rang que s'oposin o contravinguin el Decret 337/1995, de 28 de desembre, sobre l'acreditació i el funcionament de les institucions col·laboradores d'integració familiar i de les entitats col·laboradores d'adopció internacional.

Disposicions finals

—1 S'autoritza el conseller de Justícia per a l'execució i el desenvolupament del que disposa aquest Decret.

—2 Aquest Decret entrarà en vigor l'endemà de la seva publicació al DOGC.

Barcelona, 3 d'abril de 2001

Jordi Pujol

President de la Generalitat de Catalunya

Josep-D. Guàrdia i Canela

Conseller de Justícia

(01.088.025)